

ČEŠTÍ LÉKAŘI A JEJICH PSEUDONYMY – ČÁST 2.

MUDr. Svatopluk Káš, CSc.

4. Období meziválečné 1918–1939

V době samostatné Československé republiky se bohatě rozvinula svobodná literární tvorba, na níž se podíleli i četní lékaři, někteří byli i velmi významní představitelé českého písemnictví, např. Vančura, Langer, Durych. V té době se objevilo i mnoho lékařů používajících z různých důvodů pseudonym.

Nejčastějším důvodem je to, že lékař chtěl oddělit svou literární aktivitu od odborné či vědecké, kterou vytvářel pod jménem vlastním. Někteří lékaři použili pseudonym na začátku své literární činnosti a pak se vrátili ke svému pravému jménu, jiní ho však používali stále ve smyslu Lomova čestného štítu.

Často lékaři publikovali svá umělecká díla pod pravým jménem, ale články do novin či časopisů, jako něco méně podstatného či závažného, podepsali pseudonymem.

A pak je tu ještě skupina převážně levicových autorů, kteří snad skutečně nechtěli své články či brožury zveřejnit pod pravým jménem, i když to jméno nebylo až na výjimky utajeno, ale raději je podepisovali pseudonymem.

I zde lékaře pro snazší orientaci seřadím abecedně.

Eduard **Cmunt** (1879 Kozárcovice – 1967 Praha), pražský profesor revmatologie a balneologie, jeden ze zakladatelů české balneologie. Překládal z ruštiny a odborné práce publikoval pod jménem vlastním, články v časopisech někdy podepisoval jako **Dr. Aron Gatz** či **Maria Kolbov**.

Václav **Čedík** (1908 Benešov – 1955 Praha), docent psychiatrie, Primář léčebny pro duševně nemocné v Havlíčkově Brodě. V meziválečné době velmi angažovaný komunistický lékař. Psal pod jmény **Antar**, **Srba**, **Štěpán Srba** či **alfa** články do Tvorby a Roentgeny, knižně vydal ABC dialektického materialismu (1931) a Tak mluvil Wolker.

Karel **Driml** (1891 Choceň – 1929 Praha), lékař, průkopník zdravotní výchovy, autor velkého množství loutkových a pohádkových her se zdravotně-výchovnou náplní, známá je jeho figurka Bacilínek. Většinu svých prací publikoval pod vlastním jménem, občas se podepisoval **Oldřich Zoltán**.

Karel **Fleischmann** (1897 Klatovy – 1944 Osvětim), dermatolog a venerolog v Českých Budějovicích, lékař s mnohostrannými kulturními zájmy. Tvořil grafické listy i drobnou beletrii pod vlastním jménem. Pro Jihočeské listy napsal 31 kurzívek pod šifrou **Al Terego** (což je kryptogram alter ego, druhé já), knižně tyto kurzívky vydal v r. 1937 pod titulem Lidé v ordinaci pod jménem vlastním.

Benjamin **Fragner** (1897 Praha – 1943 tamže), pokladenský lékař působící na pražské periferii na Smíchově, romanopisec soudobé společnosti, autor mnoha společensko-sociálních románů, kritizujících současnou společnost. Všechna díla psal pod jménem **Benjamin Klička**. Z jeho děl uvádím např.: Divoška Jája (1925), Muž, který chtěl ABCDE (1928), trilogii Generace (1928–1938), Ejhle, občan (1934) a Duch asistentky Kurdové (1940).

Vladimír **Frida** (1885 Praha – 1949 tamže), MUDr. a JUDr., synovec Jaroslava Vrchlického, praktický lékař v Praze, básník a hudební skladatel. Svě prvotiny veršů uveřejnil v Máji v letech 1907–1904 pod jménem **J. Lotos**, další sbírky básní i knihu vzpomínek na svého strýce Vrchlického napsal pod jménem vlastním.

Emerich **Fuchs** (1898 Böhönye v Maďarsku – 1967 Teplice v Čechách), původně maďarský student, revolucionář, po porážce maďarské Republiky emigroval do ČSR. Zde dostudoval medicínu a působil jako lékař v Ostravě a Teplicích. Člen levicové avantgardy. Publikoval verše i prózu pod jménem **Imre Forbath**.

Zdeněk **Hammer** (1882–1929), lékař v Nýřanech, průkopník českého sportu, sportovní publicista. Svě články a brožury se sportovní tematikou psal pod jménem **Marteau**.

Ořich **Hlaváč** (1895 Stříbrné Hory – 1942 Berlín), pražský zubní lékař, za války byl členem odbojové skupiny Obrana národa, byl zatčen, odsouzen k smrti a popraven. Byl zakladatel svérázného literárního žánru, historek o slavných postavách naší medicíny. Nejprve je uveřejňoval v Poláckově časopisu Dobrý den a pak je vydal ve dvou svazcích Medicína v županu (1929) a Medicínské historky (1935), vždy pod pseudonymem **Alarich** (podle jeho křestního jména). Posmrtně vyšly již pod jeho pravým jménem Listy z vězení a básnická sbírka Sylva.

Alfred **Hořice** (1965 Mokrouš u Rokycan – 1945 Mnichovo Hradiště). Praktický lékař v Mnichovo Hradišti, známý ornitolog. Pod vlastním jménem psal ornitologické práce, pod jménem **H. Kristián** vydal drobnou prózu Kapky pro rekonvalescenty (1940).

Rudolf **Hynek** (1383 Kunštát – 1952 Praha), zubní lékař v Praze, autor mnoha mystických, okultních a náboženských prací, většinou pod jménem vlastním, jen někdy jako Ralph Waldo.

Josef **Janda** (1898 Kutná Hora – 1960 Praha), původně dermatolog, pak organizátor zdravotní výchovy, levicový novinář, průkopník československo-sovětských lékařských styků. Do brněnské Rovnosti psal fejetony a povídky pod jménem **Jo-**

sef Divák či **Golem**, pod vlastním jménem překládal z ruštiny.

Jan **Klepetář** (1902 Praha – 1978 Praha), pražský lékař. Již jako medik se věnoval literatuře mezi levicovými intelektuály, používal jméno **Jan Karsten** v překladech dramát pro národní divadlo, pro jiná literární díla pseudonym **Dr. Jaromír Novák**. V r. 1927 byl zapleten do procesu s vraždou M. Vörösmartyové v Tatrách. Byl odsouzen na 15 let do vězení a zbaven diplomu. Po deseti letech byl propuštěn, nechal si změnit úředně jméno na **Jan Karsten**. Pod jménem **Dr. Gabriel Kuffner** spolupracoval s Dr. O. Storch-Mariem na publikaci o evropském malířství. Po válce emigroval do Švédska, Západního Německa a nakonec do USA. V emigraci napsal pod jménem **Jan Ještědský** knihu divadelních medailonků. Od r. 1974 žil jako americký občan v Praze.

Karel F. **Koch** (1390 Náměšť nad Oslavou – ? v emigraci), profesor chirurgie v Bratislavě a majitel sanatoria. Po válce emigroval. Pod jménem Doktor Anonymus napsal knihu esejí o medicíně pod titulem Naše zázraky a omyly (1942).

Alois **Kolář** (1835–1927), český lékař působící ve Vídni, po r. 1918 se usadil v ČSR, autor naturalistických próz z nemocnice i z bojišť první světové války. Používal změněné křestní jméno, svá díla podepisoval **Ludvík Kolář**.

Otakar **Kučera** (1906 Jilemnice – 1980 Praha), lékař a levicově zaměřený publicista a literární kritik, psal do Tvorby a U-Bloku pod jmény **Karel Jiříček** či **O. Krigl**.

Jaroslav **Lenz** (1858 Litoměřice – 1955 Praha), internista, primář pražské Nemocnice u Alžbětinek, překladatel ze španělštiny, zakladatel Španělského a iberoamerického ústavu. Učebnice španělštiny psal pod jménem **Dr. Jaroslav Lenský**, životopis probošta Dr. A. Lenze pod jménem **J. Brázda**, náboženské polemiky jako **Brázda ze Zlámáné Lhoty**, ostatní práce pod jménem vlastním.

Miloslav **Matoušek** (1900 Domažlice – 1985 Praha), původně gynekolog, pak historik lékařství, docent v Praze a pak profesor sociálního lékařství na fakultě v Olomouci. Za studentských dob psal pod jménem **Vachud** do Roentgeny, pozdější práce již publikoval pod jménem vlastním.

Emil **Neumann** (1904 Praha – 1944 Terezín), praktický lékař židovského původu v Praze. Svě sbírky básní a povídky uveřejňoval pod svým pravým jménem, v časopisech někdy použil pseudonym **A. Skalský**. Posmrtně vyšel jeho román Zlé noci (1945) pod jménem **Jan Šimon**.

Božena **Nevšimalová-Fialová** (1885 Plzeň – 1957), zubní lékařka v Praze. Pod vlastním jménem

napsala řadu zdravotně-výchovných publikací, překládala z řečtiny a z moderní francouzské poezie pod jménem **Lev Mašin**.

Zdeněk **Příbík** (1891 Brno – 1955 Hradec Králové), vojenský zubní lékař působící v Praze a pak na Vojenské lékařské akademii v Hradci Králové. Několik sbírek veršů a román *Tonoucí koráb* (1931) napsal pod jménem **Z. Příbyslav**, pod vlastním jménem vydal výchovné dílo *Žena samaritánkou* (1937).

Ondřej **Přikryl** (1862 Vejšovice na Hané-1926 Prostějov), moravský lékař, politik a spisovatel. Zasloužil se o vítězství české strany ve volbách v Prostějově a pak i v řadě dalších moravských měst, dlouholetý starosta Prostějova, zemský poslanec, po válce senátor za Národně-demokratickou stranu, napsal mnoho sbírek veršů i prózy psaných hanáckým dialektem a historických prací z bojů o český Prostějov, vše pod vlastním jménem. Mimo to psal i četné články do časopisů pod jmény **Bohuslav Lípa**, **Prokop Jenčík** či **Šebíř Gazda**.

Václav **Pyro** (1896–1967), pražský odborný lékař pro choroby vnitřní a nervové. Spolu s hercem Bedřichem Vrbským z Vinohradského divadla sepsali divadelní hru *Život je krátký* pod společným pseudonymem **Jan Ater**.

Vladimír **Raffel** (1898 Votice – 1967 Dolní Žleb u Děčína), psychiatr ze Zemského ústavu pro chomyslné v Praze, autor povídek i románu, obdivující se technické civilizaci, vše napsal jako medik, ranné práce publikoval pod jménem Karel **Nešeda**.

Rudolf **Raše** (1872 Křinec u Poděbrad – 1954), gynekolog, v první světové válce v legiích na Rusi, náčelník evakuace českých legionářů z Ruska, pak generál zdravotní služby. Dílo *Evakuace* (1923) i další odborné práce napsal pod vlastním jménem, drobnou beletrii *Shrabky* (1929) pod pseudonymem **Ika**.

Ladislav **Riedl** (1902 Německy, nyní Havlíčkův Brod – 1975 Krásná Lípa), primář interního oddělení nemocnice v Tuchoměřicích, autor mnoha sbírek veršů, prózy i aforismů pod jménem **Němekobrodský** po svém rodišti či **L. Tuchoměřický** po svém působišti. Občas použil i pseudonym **Jaroslav Růžicka**.

Břenek **Rys** (1873 Líbeznice – 1930 Jičín), praktický lékař v Jičíně, původním jménem **Bruno Ries**, které si po r. 1918 změnil. První práce uveřejnil pod jménem **Bruno Ries**, později pod pseudonymem **Lux** napsal novelu *Jeptiška* (1911) a román *Chvála bláznovství* (1914), poválečná dramatická díla psal pod jménem **Rys**.

František **Skácelík** (1873 Přerov – 1944 Praha), původně praktický lékař v různých místech, pak náčelník zdravotní správy na Podkarpatské Rusi, později vysoký úředník na ministerstvu zdravotnictví. Starosta Umělecké Besedy. Autor společenských románů, povídek, memoárů, vše pod vlastním jménem. Drobné články do časopisů psal pod jmény **František Skalný**, **A. Marek**, **Fr. Marek** či **Artuš Dago**.

Antonín **Starý** (1878 Herálec – 1942 Praha), pražský dermatolog. Překladatel *Wildea*, *Poea*, *Scotta*, někdy pod jménem vlastním, někdy jako **K. Studna**. Psal i drobnou prózu pod jménem **Roman Svah**.

Jaroslav **Stuchlík** (1090 Uhlíře u Nové Paky – 1967 Praha), neurolog a psychiatr, původně primář v Košicích, pak profesor na plzeňské lékařské fakultě. Psal četné eseje a popularizační díla pod jmény **Egos** či **Progressista**.

Vojtěch **Suk** (1879 Praha – 1967 Brno), český lékař a antropolog, profesor antropologie na brněnské přírodovědecké fakultě, etnograf, jeden z předních českých bojovníků proti rasismu. Pod svým jménem psal *Cestopisná díla o Africe a Labradoru*. Pod krycím jménem **Homo ferrus** napsal v r. 1938 protinacistickou satiru *Divoši ve Střední Evropě*, mythus rasismu u nás. Na díle se snad podílel i Pavel Eisner. Pečlivě utajené autorství mu patrně za okupace zachránilo život.

Josef **Svitil** (1870 Nové Město na Moravě-1958 tamže), obvodní lékař ve svém rodišti, básník, romanopisec, překladatel z polštiny a slovenštiny. Všechny své básnické sbírky, román *Soumrak rodu Jamborova*, epigramy i antologie a překlady z polštiny psal vždy pod jménem **Jan Karník**, jméno odvozené ze statku, odkud pocházela jeho matka.

Jiří **Syllaba** (1902 Praha – 1997 Praha), syn profesora Ladislava Syllaby, profesor vnitřního lékařství na Fakultě na Vinohradech. Za války člen protinacistického odboje, vězněn. Autor esejů a memoárů i četných odborných publikací pod svým jménem, krátce po své promoci vydal sbírku lyrických veršů *Jarní ohně* pod šifrou ***.

František **Tichý** (1875 Český Brod – 1949 Zbraslav), lékař v Lysé nad Labem, kde byl dlouhá léta starostou, veřejný pracovník. Napsal několik kulturně historických prací, hlavně z lokální historie i memoárů. U některých prací s vojenskou tematikou použil jména **Milhausen**.

Jan **Včelák** (1396 Praha – 1942 Mauthausen), fizeolog, jeden ze zakladatelů Ligy proti tuberkulóze. Pod vlastním jménem psal díla odborná, pod jménem **Čmeli** napsal *Zimní průvodce Krkonošemi* (1924).

Stanislav **Vomela** (1292 Holešov – 1959 tamže), praktický lékař v Holešově. Pod jménem **Salix** publikoval díla o svých cestách a o svém milovaném Valašsku.

František **Vordren** (1870 Žehrov – 1950), lékař a překladatel z francouzštiny pod jménem **Dr. Fr. Nerad**.

Josef **Wiener** (1901 Poděbrady – 1983 New York), neurolog, asistent pražské neurologické kliniky, lékař Osvobozeného divadla. V r. 1939 emigroval do USA, kde přijal nové jméno **Joseph A. Winn** a stal se známým neurologem a psychiatrem. Ještě za pobytu v ČSR psal drobné črty, glosy a aforismy většinou humorného až satirického ladění pod jménem **Alcantara** do různých časopisů.

5. Léta 1939–1989

Tato léta zahrnují dobu německé okupace, pak krátký úsek samostatnosti Československa s jeho obnovenými demokratickými institucemi a pak dlouhou dobu existence státu pod vládou Komunistické strany a tzv. budování socialistické společnosti.

V tomto období se znatelně změnily důvody pro používání pseudonymů. Stále ještě je nejčastější situace, kdy si autor zachovává své pravé jméno pro svou odbornou činnost a pseudonym užívá pouze pro činnost uměleckou, pseudonymy se vyskytují hlavně v tvorbě pro časopisy, kdežto knižní díla jsou podepisována jménem pravým. Autoři zde nejednou používají jména exotická, cize znějící, snad aby znesnadnili odhalení své identity, i když ta byla až na výjimky dobře známá.

Zvláštní skupinu tvoří ty případy, kdy autoři z politických důvodů nemohli publikovat pod svým jménem, měli od FUTÍ (Federální úřad pro tisk a informace) zákaz veřejně publikovat, respektive redakce a nakladatelství nesměla od nich nic vzít! A tak se museli skrýt pod nějakým pseudonymem nebo pod jménem někoho jiného.

Autorů a zvláště těch, co psali pod pseudonymy, značně ubylo.

Opět je uvedu abecedně.

Radim **Bureš** (1927), dětský lékař v Litoměřicích, na Kladně, později v Praze, skautský funkcionář. Je autorem několika detektivních příběhů, buď samostatně nebo s M. Svatoňem. Používal většinou pseudonym **D. A. Dogg**, což je reminiscence na jeho skautskou aktivitu. Pozdější díla psal již pod jménem vlastním, zrovna tak i jazykové slovníky, které sestavoval.

Jaroslav **Danda** (1915 Dušníky), přednosta Dermatologické kliniky lékařské fakulty v Hradci Králové, profesorem byl jmenován dodatečně po pádu komunismu. Výtvarník, hlavně práce se dřevem a keramikou. Jako medik za války a krátce po ní psal pod vlastním jménem. Pak se dlouho odmlčel a věnoval se dermatologii, až po 17 letech napsal pod jménem **Martin Adam** román *Dobrodružný případ* a pak, v 80. a 90. letech, množství westernů a zlatokopecských příběhů pod jménem **Ben Boeters**. Teprve po delší době podepisoval tuto oddechovou literaturu jménem vlastním. Výtvarná díla vystavoval rovněž pod vlastním jménem.

Zdeněk **Dlouhý** (1922 Praha), neurolog a posudkový lékař v Praze. Básník publikující v různých sbornících pod pseudonymy **Zdeněk Martínek**, **Zdeněk Radenín** (ve sborníku *Písně ze tmy* a Český věnec Lužici, 1946) či **Zdeněk Dlouhý-Radenín** (ve Vltavanu 1972).

Ota **Dub** (1909 Hradec Králové – 1987 Praha), internista, primář interního oddělení v Liberci a pak v Ústí nad Labem, nakonec gerontolog v Praze. Velmi aktivní romanopisec a novelista píšící pod jménem vlastním příběhy většinou z medicínského prostředí, pouze svou prvotinu *Soucitem spoutaní* (1946) napsal pod jménem Michal Dudek a osvěto-

vé brožury podepisoval jako **Zd. Wagner** nebo **Jan Touš**.

Jaroslav **Durych** (1396 Hradec Králové – 1962 Praha), jeden z našich největších spisovatelů v meziválečném období, básník a romanopisec, představitel bojovného katolicismu. Všechna svá díla před 1. světovou válkou i v meziválečném období psal pod vlastním jménem. Pro své politické a náboženské názory nemohl po r. 1945 vůbec publikovat, tak překládal tajně pod jménem **Jaroslav Žabka**.

Dušan **Fráňa** (1912 Ústí nad Labem – 1974 Gottwaldov, nyní Zlín). Původním jménem **Gerard Freund**, lékař ve Zlíně. Za okupace ilegálně odešel z Protektorátu a vstoupil do loďstva Svobodné Francie, kde sloužil jako lékař pod jménem **Gerard Fraineau**, aby chránil své příbuzné doma. Pod tímto jménem uveřejnil po válce vzpomínkovou knihu *Sbohem moře, sbohem oceány* (1974). Po válce si nechal změnit jméno na **G. Fráňa** a působil opět ve Zlíně. Pod pseudonymem **Gustav Franc** napsal dobrodružný román z Jižní ameriky *Bariéra ticha*. Byl jsem informován, že toto dílo nenapsal on sám, ale propůjčil své jméno spisovateli Pavlu Hejčmanovi, který nesměl za komunismu publikovat.

Marie **Hnyková roz. Čápová** (1893 Písek – 1974 Praha), pražská zubní lékařka, autorka společenských románů. První román *Velká oběť* (1942) vydala pod jménem **Marita Weberová**, další *Nachový plamen* (1943) již pod jménem vlastním. Pak se zcela literárně odmlčela.

Ema **Holečková** (1922 Praha), cytobioložka pracující ve Fyziologickém ústavu ČSAV. Píše povídky i dramata pod jménem **Ema Holmanová**, román *Jistota* (1946) o Janu Lucemburském a Elišce Přemyslovně napsala pod jménem vlastním.

Karel Kácl (1900 Vinařice u Slaného – 1986 Praha), profesor lékařské chemie a přednosta Ústavu pro toxikologii a soudní chemii na pražské lékařské fakultě, MUDr. a Ing. Kromě vědecké práce, kterou publikoval pod vlastním jménem, napsal pod efektním kryptogramem **Sylvín** (sylvín je nerost obsahující chlorid draselný, KCl) sbírku medicínských historek *Z dílny Aeskulapovy* (1970), obsahující hlavně historky z pražské fakulty.

Josef **Káš** (1897 Dobruška – 1960 Praha), MUDr. a PhDr. Karlínský odborný lékař pro choroby vnitřní, později pracoval na pražském Fyzikátě. Zakladatel Pěveckého sdružení učitelů Kocourkovských – P.S.U.K., jehož byl i textařem a zpěvákem. Mimo odborné práce a divadelní a loutkové hry, jež publikoval pod jménem vlastním, sepsal pod jménem **Jan z Kocourkova** sbírku medicínských historek *Aeskulap v bačkorách* (1947), hlásící se k odkazu Alaricha.

Jan **Lukeš** (1912 Praha – 1977 Terezín), velmi zajímavá postava. Původně dermatolog, agitoval pro paxistické hnutí, jehož byl zakladatelem, byl psychicky alterován, nakonec byl zbaven svéprávnosti. Vytvořil 16 umělých jazyků. Kromě paxistických manifestů a brožur, jež psal pod vlastním jménem,

byl i autorem sešitových krváků pod pseudonymem **Car Osten**.

František **Petiska** (1934 Praha – 1980 Čelákovice), praktický lékař působící v Milevsku a Brandýse nad Labem, bratr spisovatele Eduarda Petišky, člen souboru divadla Jára Cimrmana. Napsal pod pseudonymem **František Vinant** dvě sbírky povídek, jež vyšly až po jeho smrti.

Jaroslav **Procházka** (1899 Praha – 1983 Praha), internista a pokladenský lékař v Praze na Vínohradech, konferenciér Kocourkovských učitelů. Pod jménem **Jára Tonar** účinkoval na jevišti a pod tímto pseudonymem napsal sbírku povídek *Kocourkovské povídky* (1947).

Petr **Příhoda** (1939 Netolice), psychiatr a psychoanalytik, působící v Horních Bečkovcích a v Praze. Publikoval v samizdatových tiskovinách pod pseudonymy **Jan Příbram**, **Vojtěch Kořán**, **Franz Jedeman**. Po pádu komunismu byl poradcem Petra Pitharta a spolu s ním a s M. Otáhaem publikovali pod společným pseudonymem **Podiven** práci *Češi v dějinách nové doby* (1991).

Jiří **Rigel** (1922 Hořice – 1977 Hradec Králové), psychiatr hradecké lékařské fakulty. Pod jménem **Jiří Pacovský** napsal dvě sbírky psychologických povídek a jednu detektivku *Vražda na zpáteční cestě* (1970).

Pantaleon **Sazama** (1911 Dlažov u Klatov – 2002 Hradec Králové), profesor stomatology na hradecké lékařské fakultě, kterou vybudoval. Kromě odborných děl, psaných pod vlastním jménem, sepsal i medicínské historky z hradecké fakulty a z Vojenské lékařské akademie pod průhledným kryptogramem **Leon Dlačov** pod titulem *Okolo Hradce v bílém plášti* (1983).

Ludvík **Souček** (1926 Praha – 1978 tamže), zprvu stomatolog na pražské klinice a v Ústřední vojenské nemocnici, později pracoval v centrálních úřadech, nakonec šéfredaktor *Albatrosu*. Autor zabývající se literaturou faktu, dobrodružnou sci-fi literaturou a knihami pro děti s výchovnou tematikou. Autor velkého množství publikací, téměř vše psal pod svým pravým jménem, zpočátku používal pseudonymy **Ludvík Dvořák**, **Ludvík Hynek** či **Ludvík Knot**.

Valja **Stýblová** (1922 Charbin v Číně), profesorka neurologie, přednosta vinohradské neurologické kliniky, politicky aktivní, členka Sněmovny. Velmi úspěšná autorka románů pro dospělé i mládež, vše publikovala pod vlastním jménem, pouze v začátcích své literární dráhy psala verše do časopisů pod jménem **Livia**.

Zdeněk **Šťastný** (1956 Uherské Hradiště), pediatr, působící v Kadani a v ÚPMD v Podolí, pak ředitel polikliniky v Praze 4. Autor rozličné prózy, hlavně povídkové, a literatury pro děti psané pod pseudonymem **Hanka** (podle křestního jména jeho manželky).

Jiří **Štefl** (1904 Všestary u Prahy – 1961 Brno), internista a farmakolog profesor farmakologie brněnské Masarykovy univerzity. Autor populárních

esejů s výchovnou tematikou a neobvyklých detektivek a filmových scénářů, vše pod vlastním jménem. Pro své postoje k vládnoucímu režimu nesměl dále učit na fakultě ani publikovat, a tak psal fejetony do Lidové demokracie pod falešným jménem **Matěj Straka**.

Jiří **Švejnoha** (1935 Praha), urolog, dříve v Ústřední vojenské nemocnici, nyní má soukromou praxi. Psal nejdříve do *Dikobrazu* pod jménem **MUDr. Šťáhlav Zdravičko**, pak začal ve své literární činnosti používat pseudonym **Jiří Noha** (zkrácené jeho jméno), a to jak pro humoristické seriály v časopisech, tak i v knížkách.

Jaroslav **Valeníček** (1928 Předměstí u Přerova), dětský psychiatr v Kroměříži a Opařanech. Pod pseudonymem **Jan Vinarický** píše lyrické verše hledající paralelu mezi přírodou a životem. Publikoval sbírku *Rákosový stvol* (1979).

6. Období 1989–2002

Poslední velmi krátký úsek zahrnuje dobu po pádu komunismu v r. 1989 až po současnost. Z tohoto krátkého úseku lze těžko vyvodit nějaké shrnující závěry.

Objevilo se velmi mnoho lékařů, kteří dříve nepublikovali, jen velmi málo jich však používá pseudonymy, důvody dříve časté pominuly. Zjistil jsem zatím pouze pět nových jmen.

Jan **Hýsek** (1959 Praha), lékař působící postupně v Kutné Hoře, Libavě a na Kladně. Je majitelem nakladatelství *Lege artis*. Autor knih drobné prózy pod jmény **Harry Crast**, **Miroslav Kromiš**, **Stradomír Hromnišský**, **Mistr Miš** či **Martin Maniš**.

Stanislav **Juhaňák** (1965 Kroměříž), lékař, nakladatel, majitel nakladatelství *Triton*. Básník, pišící pod jménem **Staso**. Sbírkou veršů *Křik noci* (1995).

Ivan **Novák** (1944), pediatr působící v Thomayerově nemocnici v Krči, primář ILF, nyní pediatr v Kostelci u Prahy. Psal četné popularizační knížky i televizní komedie, některé pod jménem **MU-Dr. Řepák**.

Jana **Rečková** (1956 Kladno), neuroložka působící na neurologickém oddělení v Praze na Bulovce. Od r. 1989 píše sci-fi novely, někdy typu fantasy. První samostatné knihy psala pod jménem **Joanna Rally**, další již pod jménem vlastním.

Jan **Šimůnek** (1954 Brno), lékař věnující se studiu plísni a mykotoxinů, vyučuje na brněnské Masarykově univerzitě preventivní lékařství a zdravotní nauku pro pedagogy. Autor několika sci-fi románů o neohroženém hrdinovi Conanovi pod jménem **Albert Simon Pergill**, některé spolu s J. Polákem.

Dílo je samozřejmě otevřené. Nepochybně se objeví během doby i další lékaři-spisovatelé používající pseudonym. Budu vděčný za každé upozornění případně doplnění stávajících jmen či opravu.